Dr. Walther Groß – ROD A LID

PŘELOŽENO Z ANGLICKÉHO PŘEKLADU NA NSEUROPA.BLOGSPOT.COM

DOSTUPNÉ Z: https://nseuropa.blogspot.com/2023/09/clan-and-folk.html

Překlady podstupují průběžnou revizí, není tedy zaručena absolutní správnost překladu - i v rovině pravopisné a formátové.

ROD A LID

Politická revoluce prokazuje svůj duchovní a ideologický charakter tím, že dokáže téměř nepozorovaně proměnit tradiční představy a koncepty národního života a naplnit je novým obsahem. Nacionálnímu socialismu se to v posledních dvou desetiletích podařilo v mnoha oblastech. Jedním z nejmarkantnějších příkladů přetvářející a formující síly jeho nového ducha je však změna, kterou prošel obsah slova „lid“ v cítění a vědomí Němců našich dnů.

Není to tak dávno, co se roztříštěná a atomizovaná liberální epocha natolik odcizila myšlence národního společenství, že pro ni ani neměla platné slovo. Vždyť až do prahu světové války v roce 1914 bylo slovo „lid“ zneužíváno jako označení pro odštěpek celku, pro jednu společenskou vrstvu v jejím boji proti druhé. Pojmy jako „svoboda lidu“, „práva lidu“, zakládání lidových novin a lidových domovů jsou výmluvným vyjádřením šokující skutečnosti, že ani proletářská, ani buržoazní strana neměla v té době pochopení pro skutečnou podstatu lidu. A když Bismarck, kovář Říše, uprostřed malicherného parlamentního hašteření stran vrhl v jasném rozhořčení na své odpůrce historická slova: „Lid! Všichni patříme k lidu, i já patřím k lidu!“, dokonce i politické okolí velkého kancléře bralo tuto poznámku napůl jako vtip a reagovalo na ni vlídným výsměchem v podobě vtipných karikatur - důkaz, jak moc napřed byl velký kancléř před politickými náladami své doby. Vždyť teprve v ocelových bouřích světové války, teprve na bojištích let 1914-1918 zakusil německý voják velikost a bezpodmínečnost společenství, pro něž se nyní s elementární samozřejmostí znovu vžilo slovo „lid“, které bylo tak dlouho zneužíváno.

A to, co bylo tehdy zkušeností a majetkem jedné části národa, vojáka na frontě, a zpočátku jen pro výjimečné historické období největší z dosavadních válek, se po vzedmutí nacionálního socialismu dostalo do povědomí všech Němců a stalo se nepominutelným majetkem i pro dobu míru a historické každodennosti. Od té doby je „lid“ slovem pro nejvyšší a konečné společenství, které spojuje náš vlastní malý osud s osudem milionů lidí vedle nás a dává mu historickou velikost v štěstí i neštěstí, ve vítězství i porážce.

Zároveň však duch nové doby provedl další proměnu tohoto časem prověřeného slova. Prolomil tradiční hranice, které jeho platnosti stanovilo čistě státnické myšlení. Rozšířil ho mimo rozložený prostor systémové sféry a zahrnul do něj miliony a miliony lidí, kteří žijí v cizích státech a cizích zemích, ačkoli jsou naší krve, a tedy příslušníky německého lidu. Uprostřed hlubokého úpadku našich dějin nám nacionální socialismus předkládá před oči v hrdém slově „lid“ obrovský obraz stamilionů Němců na této i druhé straně hranic, kteří jsou nerozlučnou jednotou díky společné krvi a společnému jazyku a společnému osudu.

A ani to nestačí. Duchovní revoluce naší doby opět rozšiřuje hranice pojetí lidu a nyní odvážně a neodolatelně zasahuje i mimo naši dobu. Před stamiliony dnešních Němců žili jejich rodiče, jejich prarodiče, jejich předkové, desetiletí za desetiletím, století za stoletím zpět do nejvzdálenější, neznámé minulosti. A po nás budou žít naše děti, naši vnuci, generaci za generací po staletí do vzdálené, neznámé budoucnosti. Všichni patří k sobě, všichni dohromady tvoří velkou řeku krve, v níž je každá generace, včetně té naší, jen jako vlna, která se zvedá a na okamžik odráží světlo dne, aby se potopila a uvolnila místo

další. Samotný proud však nerušeně plyne ke svému vzdálenému cíli. A před tímto mohutným obrazem nejvyššího společenství nachází věk v tichém rozechvění hlubokou větu o „věčném lidu Němců“.

V dnešní době došlo k tak obrovské proměně a tak hlubokému obohacení významu slova „lid“. Je však nutné, abychom si také přiblížili důsledky, které má tento duchovní vývoj pro naše představy o struktuře a základních prvcích lidu. Dokud byl lid chápán nanejvýš jako společenství lidí žijících vedle sebe v jednom čase, bylo možné si jej dobře představit jako souhrn jednotlivostí, jako souhrn jednotlivců. Věčný lid však tímto způsobem získat nelze. Jednotlivý člověk je totiž pomíjivý. Svým dílem může mít vliv na budoucnost, ale jako živé bytosti je mu odepřeno trvání a účast na budoucích časech. Jeho fyzická existence se vyčerpává mezi narozením a smrtí. Pouze v kruhu rodiny a rodu získává člověk podíl na věčnosti svého lidu: jako dítě svých rodičů a předků, jako otec nebo matka budoucích generací. A tak podle své struktury stojí dnes lid proměněný před naším vnitřním pohledem.

Zatímco liberální éra dávala přednost povrchnímu srovnávání lidu s organismy složenými z buněk, neboť lid se údajně skládá z jednotlivých jedinců, dnes se nám rodina jeví jako nejmenší jednotka, jako zárodečná buňka a konečný stavební prvek lidu. V ní jsou řešeny síly plození a rození, výchovy, růstu a opětovného zrození, které teprve dávají lidem charakter trvalého, a tedy, pokud na zemi existují, věčného. Rodina a rod jako poslední a nejmenší jednotka největšího a nejvyššího pojmu našeho světonázoru tak získávají nový, posvěcený význam, který nemá nic společného s úzkoprsými, maloměšťáckými představami o zapadlé, gaučové epoše, ale

vyplývá z velké vize bezprostřední, živé souvislosti mezi nejvzdálenějšími epochami našich dějin. V rodině vidíme koncový bod všech linií, které sahají od minulosti až k současnosti a zprostředkovávají nám obrovské dědictví historické zkušenosti, v ní zároveň nesčetné prameny, z nichž proudí stále obnovovaný život k budoucí historické velikosti.

Není tedy divu, že doba nedokonalého pojetí lidu s sebou přinesla rozklad národů a také rozklad rodin. Protože se na společenství pohlíželo jako na složené z jednotlivců, vzniklo v nebezpečné aroganci zlé slovo rodina jako soukromá záležitost. Hrozné důsledky tohoto mylného pojetí jsou dobře známy. Pro rodinu a příbuzenstvo v té době nebylo místo. Rozšířila se dětská chudoba a bezdětnost. Pokles porodnosti nahlodával i existenci našeho lidu. Špatně odhadnutá ve svém historickém významu, podporovaná sžíravou propagandou, prakticky nedotčená chabým odporem buržoazních kruhů, porodnost-úmrtnost pronikla do města i na venkov a životní křivka národa se nakonec ve věku systému neúprosně propadla do závratných hlubin. Změnu zde přinesl teprve nacionální socialismus. Od chvíle, kdy se dostal k moci, se situace rok od roku zlepšovala. Strana a stát s plným vědomím historického významu problému využívaly svých prostředků k obnovení a zvýšení vůle k rodině a dítěti a k zajištění předpokladů pro jejich život, které byly včera svatokrádežně zničeny. Ne nějaká nesvětská takzvaná morálka včerejška, ale pouze mocná síla německé revoluce způsobila zázrak zvýšení porodnosti od roku 1933, a jen ona to může udělat, protože jen ona má duchovní a ideologické předpoklady, které jsou k tomu nezbytné. Jedním z největších důkazů vnitřní síly této nové doby je to, že nově probuzený smysl pro rodinu a radost lidu z toho, že má děti, byly zpočátku jen neznatelně narušeny těžkou zkouškou této války. První dva

roky současného obrovského boje přinesly, zcela v protikladu k minulé válce a zcela v rozporu s účinky mezi našimi nepřáteli, jen mírný pokles porodnosti v Německu - hrdé svědectví o síle a sebedůvěře obnoveného národa.

Válka však postavila německou populační politiku před nové úkoly a obtíže. Při delším trvání je samozřejmě nevyhnutelný silnější pokles porodnosti. Současně však roste poptávka po lidech vlastní krve a nejlepší výkonnosti. Mezery, které i vítězná válka trhá v řadách lidu, musí být zaplněny; nově získaná území potřebují obrovské množství lidí, aby splnila svůj budoucí úkol pro Říši; světová velmoc Německo, která bude stát na konci vítězného boje, potřebuje ve všech oblastech života o tisíc hlav a rukou více než země, která je stlačena do úzkých mezí než úzce omezený stav minulosti: nároky, které budou klást dnešní a budoucí generace na lidskou sílu a rasovou hodnotu našeho lidu. Poměřujeme-li úspěchy naší populační politiky spíše tímto mandátem dějin než nějakým matematickým číslem, pak se při vší oprávněné hrdosti na to, čeho bylo dosaženo, ukáže velikost toho, co je ještě třeba vykonat, a stane se pochopitelným, že naše populační politika je skutečně teprve na začátku, je skutečně teprve na svém zrodu.

Myslíme-li skutečně vážně myšlenku, že národ se neskládá z jednotlivců, ale z rodin a rodů, které svůj konečný úkol splní teprve ve velké skupině zdravých dětí nejlepší krve, pak tato myšlenka znamená také radikální převrat v nesčetných oblastech hospodářského a praktického uspořádání státního a společenského života, jehož plný rozsah má dnes zřejmě jen málokdo jasně před očima. Zde, v průběhu války a ještě více po jejím vítězství, se bude vyžadovat přehodnocení v nesčetných oblastech, před nímž může mít strach nejedna mysl zacyklená

v minulosti a tradici, ale které si vyžádá a prosadí přesvědčivá síla naší nové myšlenky a neúprosný požadavek dějin. Vedle praktické, právní a hospodářské reorganizace ve smyslu populační politiky však existuje i duchovní vývoj, který vede k novému ideálu a utváření typu, což také ještě není dokončeno, protože příliš dlouho ovládaly cizí a protiživotní ideje náš lid a určovaly jeho tradici. Příliš často v minulosti docházelo k napětí mezi buržoazní představou rodiny a zářnými příklady silných profesí a vynikajících osobností. Svět rodiny až příliš snadno zaváněl úzkoprsostí a nudou, soukromím v tom nejhorším slova smyslu, chyběl mu široký rozhled aktivního života a ještě více dalekosáhlý duch politické odvahy. Útulná soběstačnost biedermeierovského ideálu, pro nějž se svět vyjímá uvnitř čtyř stěn, jako by nevyhnutelně patřila k představě rodiny, z níž proto člověk činu a velkého díla, muž a nakonec i žena, utíkali s touhou po šíři ducha a podílu na velkém životě dějin. Tak se stalo, že staromládenectví a dětská nouze byly nejrozšířenější právě tam, kde jsme kvůli nadprůměrným úspěchům a nejcennějšímu majetku museli pociťovat nejsilnější touhu po hojnosti dětí.

Vždyť nadprůměrné rozmnožování těch nejlepších z lidu je jedinou cestou k regeneraci a skutečnému rozvoji národa. I v této oblasti totiž došlo ke změně poznání a přístupu. Odvěký sen lidstva o lepším a vyšším životě v budoucích časech měl být po staletí, ba tisíciletí uskutečňován prostřednictvím vyššího vzdělání a rozvoje jednotlivce, jedince, který se opět stal jediným středem pozornosti. Vzdělání a výchova, někdy duševní, jindy tělesná, v nejpříznivějším případě obojí dohromady, se nesčetným generacím snaživých a přemýšlivých lidí jevily jako prostředek k dosažení onoho vysokého cíle, jímž je zvýšení lidskosti a humanity. Ale teprve v našich dnech jsme

si plně uvědomili, že výchova a vzdělání jsou neodvolatelně spjaty s dispozicemi, které lze vychovávat a vzdělávat, že ne školské systémy, ale jen výběr těch nejlepších, že ne vzdělání, ale jen výchova a šlechtění napříč generacemi může zlepšit dispozice lidu. Jiná cesta k tomuto cíli neexistuje. A kdo o tento cíl vážně usiluje, spatřuje rozhodující úkol ve formování a utváření rodin a rodů.

Proto byl kontrast mezi formováním typů a formováním ideálů, o němž jsme právě mluvili, tak nekonečně katastrofální, a proto má změna, která se zde dnes odehrává, tak hluboký význam. Je totiž pravda, že ta naše je silněji než dřívější doby poznamenána vzorem silného, odvážného, hrdinného muže, který vidí širý svět jako své pole, jež obdělává ve válce i v míru, pluhem, mečem nebo myšlenkou. Ale s tímto ideálem člověka, který žije v dálce času a v rozlehlosti prostoru, si bezprostředně spojujeme požadavek rodiny a dětí, nikoli jako protikladný obraz, ale jako dovršení a naplnění skutečně plně prožitého života. Teprve obojí, individuální výkon a čin a nadosobní založení rodiny a výchova dětí, tvoří dohromady plný závazek člověka vůči svému lidu, který od každého požadujeme a který teprve naplňuje existenci. Pouze obojí dohromady činí spravedlivou přirozenost lidské bytosti, být zároveň nezávislým jedincem i článkem v řetězu generací, který se nesmí přetrhnout. Za to, co máme v silách a schopnostech, vděčíme věrnosti těch, kdo nám dali léno; časové rozpětí je jejich dědictvím a je nám svěřeno, abychom pracovali a jednali; stejně jako naši rodiče a předkové je však musíme předat svým dětem a vnukům, aby nás přežilo tak jako kdysi před námi.

Dnes vychováváme náš lid k takovému pohledu a postoji a před velikostí tohoto úkolu klesají kontrasty včerejška. K postavě

bojovníka, hrdiny, vítěze, služebníka ve velkém díle patří domácí obraz jeho rodiny a rodu; a ty už pro nás nevylučují velké myšlenky a city, které hýbou světem a utvářejí dějiny. Tak jako lid nemůže být bez své rodiny, tak dnes malá jednotka německé rodiny žije vědomě v celém národním společenství, a to, co bylo včera často protichůdné, konečně zní v jednom plném akordu. Ale zde, když mluvíme o ideálu výchovy a postoje naší doby, nelze opomenout slovo o hranicích jeho uskutečnění. Velké vzory, které nová doba klade, by měly probouzet touhu, podněcovat síly, označovat cíl, k němuž musí národ směřovat. Nesmějí se však, zneužity malými a omezenými lidmi, stát tísnivou normou, nespravedlivým měřítkem osudu každého jednotlivce. Povaha a dispozice lidu národa jsou nekonečně rozmanité, stejně jako jeho pozemský běh a osud. Ne každý má stejné lenní možnosti, ne každý stejnou sílu a losy štěstí a neštěstí, naplnění a odříkání jsou jim přiděleny různě.

Mezi ideálem a skutečností je vždy nezaplněný prostor a to, co považujeme za pravidlo, musí mít i své výjimky. Zvláště naše generace to v této oblasti tvrdě pocítila, když nám světová válka vzala dva miliony mužů, a tím v nesčetných případech i možnost sňatku pro naše dívky. A i mimo výjimečné válečné časy bude vždy existovat nemalý počet lidí, kterým vnitřní či vnější důvody brání naplnit to, co požadujeme jako normu a co je často nejhlubší touhou jejich srdcí, a to i u těch, kteří se jí zřeknou. Silný a zdravý lid dokáže tyto výjimky tolerovat. Pouze fanatik krátkozrace a slepě proti všemu rozumu učiní ze svého principu posledního soudce života, který se někdy ubírá zvláštními cestami pro lidi a lid. Nacionální socialismus je dostatečně duchovně veliký, aby pochopil a ocenil výjimku, jeho cíl a ideál je příliš silný a přesvědčivý, aby nedovolil

výjimečné době její vlastní zákon, výjimečnému člověku jeho jinou formu života. Nejde o to, aby každý jednotlivý příslušník národa za každou cenu a bez výjimky realizoval to, co idea rodiny a rodu vyžaduje od celku, ale aby určovala ducha a postoj lidu jako celku a prakticky zajišťovala jeho věčný život. Idea a ideál jsou výlučné a bezpodmínečné a nepřipouštějí žádné kompromisy. Jejich aplikace na individuální osud pak může být v našem případě s jistotou plná velkorysosti. Nikdo v tom nebude spatřovat chabý ústup, když uváží, že jsme v krátké době tak důkladně vytěsnili ideál, který byl v dávno minulých epochách životu nepřátelský:

Ideál, který v askezi a celibátu učil údajně vyšší formě života, a tak odčerpával nekonečné síly z rodiny a lidu. Zde došlo k radikální výměně a účinek tohoto obrácení od hlásání smrti k vysokému obrazu dokonalého života zajistí budoucnost našeho lidu. Když jsme však nyní probrali řadu myšlenek týkajících se povahy a významu rodiny, rodu a lidu, zdá se mi nutné dodat varování před přeceňováním samotných myšlenek. Je totiž příliš snadné, aby se člověk v radosti z vynálezů a objevů nového věku domníval, že se znalostmi biologie a statistiky, s nároky a formami svého intelektu dotkl konečné podstaty oněch mocných sil, které při plození, rození a selekci vedou od rodiny k lidu, z minulosti do budoucnosti. A občas se ozývají hlasy, které vidí dědičné zákony a střízlivé ideje účelu jako legitimní nástupce romantického citu lásky, který je dnes údajně tak nemoderní. Ale z nejhlubších hlubin samotného života vyvěrá ona nepochopitelná síla, která obě pohlaví spojuje. Nepostřehnutelně, téměř nevědomě, k sobě směřuje pohnutky a city, jemně a něžně, a přece s neodolatelnou silou. Nemyslí a nechce, nadstavba je jí vzdálená, a přesto záhadně dosahuje svých cílů. Naplňuje člověka a umožňuje mu být zcela sám

sebou a zároveň mu umožňuje zapomenout na sebe a zcela se pohltit druhým. Uzavírá milující se do magického kruhu jejich vlastního světa, ale právě tím z něj působí do dálky a do prostoru. Tam, kde se prchavý okamžik nejhlubšího štěstí protahuje do věčnosti pro cit, z druhého skutečně přeskočí jiskra života. Tam, kde se prchavý okamžik nejhlubšího štěstí pro pocit táhne do věčnosti, jiskra života vpravdě přeskakuje z přítomnosti do nesněné budoucnosti. Tajemná a vznešená zároveň je tato říše lásky, jíž lidstvo vděčí za svou existenci. Dnes máme dostatek svobody a střízlivosti ducha, abychom viděli přirozenost v její kráse i násilí a mohli ji nazvat nezaujatou. Zároveň však nechceme zapomínat na duchovní bohatství, které tento svět obsahuje. Je to jedno z nejvyšších dobrot života, jedna z nejsilnějších hnacích sil ve všech jeho oblastech, jedna z nejlíbeznějších věcí, s nimiž se jedinec může na své životní cestě setkat. V tisíci jazycích opěvují básníci zázrak pravé lásky, v tónech mistrů zní, tisíckrát vede dláto umělce po zářivém mramoru, pohání myslitele a posiluje velikány dějin v jejich těžké práci, a jen malí a slabí by ji chtěli popírat a utíkat před ní do zbožštělého světa pouhého chápání.

Ale zabíjí vše původní, neboť jeho nejhlubší prameny bublají v tajemnu a cestu k nim nachází jen bujnost srdce a rozechvělá bázeň.

Nezapomínejme na to, pokud dnes víme a myslíme více na to, co nakonec chceme cítit a prožívat. Chceme vychovat novou generaci, jasnou a statečnou ve vědomí svého ducha, silnou a krásnou tělem, bohatou a hrdou svým opravdovým citem, který udržuje lid tím, že činí jednotlivce šťastným, a povznáší nás na bohy, když naplňuje člověka.